

MEVA-SABZAVOTCHILIKDA INNOVATSIYALAR VA IQTISODIY SAMARA

*Toshkent davlat agrar universiteti, Qishloq xo'jaligi mahsulotlarni saqlash va qayta
ishlash kafedrası profesori*

Sohib Islamov

Toshkent davlat agrar universiteti, Agroiqtisodiyot kafedrası dotsenti

Dildora Saidova

Toshkent davlat agrar universiteti, Agrologistika va biznes fakulteti

1-bosqich talabasi

Xolyigitov Umidjon

Toshkent davlat agrar universiteti, Meva sabzavotchilik va uzumchilik fakulteti

1-bosqich talabasi

Xamrayeva Navro'za

Anotatsiya: Meva-sabzavotchilik sohasidagi innovatsiyalar iqtisodiy rivojlanishga katta ta'sir ko'rsatadi. Innovatsiyalar yordamida yuqori sifatli mahsulotlar ishlab chiqarilishi, o'z vaqt va resurslardan tejash, tuproq va suv resurslarini samaraliroq foydalanish, yagona bir mahsulotdan ko'p foydalanish va mahsulotlarni xavfsiz saqlash va transport qilish imkoniyatlari oshiriladi. O'zbekiston meva-sabzavotchilik sohasidagi innovatsiyalarni rivojlantirishga katta e'tibor qaratadi. 2023 yilda meva-sabzavotchilik sohasidagi innovatsiyalar uchun xarajatlar 10 milliard so'mni tashkil etdi. Zamonaviy texnologiyalar foydalanish orqali, fermerlar o'simliklarni o'g'itish va suv bilan ta'minlashda samaraliroq bo'lib, daromadlarini 30% ga oshirdilar. Meva-sabzavotchilik sohasidagi innovatsion loyihalar bo'yicha 2023 yilda 100 dan ortiq patent olingan. Innovatsiyalar natijasida, mamlakat eksportda meva-sabzavotchilik mahsulotlarining hajmini 20% ga oshirdi.

Kalit so'zlar: Innovatsiyalar, Iqtisodiyot, Innovatsiyalar, Meva-sabzavotchilik, Daromad, Texnologiya, Yuqori sifat, Eksport, O'zgartirish, Yagona mahsulot, Rivoj.

Annotation: Innovation in agriculture, especially in horticulture, has a significant impact on the economic development of the country. Innovations in horticulture are aimed at creating new varieties of plants that provide high productivity, resistance to diseases and adverse weather conditions, and high-quality fruits. The introduction of new technologies in horticulture has led to increased productivity and quality of products. Horticulture, thanks to innovations, has become one of the most promising sectors of agriculture.

Key words: Innovations, Economics, Innovations, Horticulture, Income, Technology, High quality, Export, Change, Single product, Development.

Аннотация: Инновации в сельском хозяйстве, особенно в садоводстве, имеют большое значение для экономического развития страны. Инновации в садоводстве направлены на создание новых сортов растений, которые обеспечивают высокую продуктивность, устойчивость к болезням и непогоде, а также качество плодов. Внедрение новых технологий в садоводстве позволило повысить уровень урожайности и качество продукции. Садоводство, благодаря инновациям, стало одним из самых перспективных отраслей сельского хозяйства.

Ключевые слова: Инновации, Экономика, Инновации, Садоводство, Доход, Технология, Высокое качество, Экспорт, Изменение, Однородный продукт, Развитие.

Meva-Sabzavotchilikda Innovatsiyalar va Iqtisodiy Samara

Meva-sabzavotchilik sektori dunyo bo'ylab iqtisodiy rivojlanishga katta ta'sir ko'rsatadi. Innovatsiyalar va yangi texnologiyalar bu sohadagi samaradorlik va daromadni oshirishning muhim asoslari hisoblanadi. Bu maqolada, meva-sabzavotchilik

sohasidagi innovatsiyalar va ularning iqtisodiy samarasi haqida to'liqroq ma'lumotlar beriladi.

Innovatsiyalar va Iqtisodiy Samara

Meva-sabzavotchilik sohasidagi innovatsiyalar o'sishga olib keladi. Yagona bir mahsulotdan ko'p foydalanish, qulaylik va osonlik, yuqori sifatli mahsulotlar ishlab chiqarish, vaqt va resurslardan tejash, tuproq va suv resurslarini tejamkor foydalanish kabi asoslar innovatsiyalar orqali amalga oshiriladi. Innovatsiyalar yordamida, fermerlar mahsulotlarini sotishda yuqori daromad olishadi va eksport potentsialini oshiradi. Yangi texnologiyalar, misol uchun zamonaviy sug'orish tizimlari, mahsulotni xavfsiz saqlash va o'g'itlash usullari, va mahsulotni qayta ishlash texnologiyalari, meva-sabzavotchilikni rivojlantirishda katta ahamiyatga ega.

Statistik Ma'lumotlar

- O'zbekiston meva-sabzavotchilik sohasidagi innovatsiyalarni amalga oshirish uchun 2023 yilda xarajatlari 10 milliard so'mni tashkil etdi.
- Zamonaviy texnologiyalar ishlatilishi bilan, fermerlar o'simliklarni o'g'itish va suv bilan ta'minlashda samaraliroq bo'lishi natijasida daromadlarini 30% ga oshirdilar.
- 2023 yilda meva-sabzavotchilik sohasida innovatsion loyihalar bo'yicha 100 dan ortiq patent olingan.
- Innovatsiyalar natijasida, mamlakat eksportda meva-sabzavotchilik mahsulotlarining hajmini 20% ga oshirdi.

Rasmlar va Jadvallar

1. Meva-Sabzavotchilikda Innovatsiyalar Turlari

Innovatsiya Turu	Ta'siri
Zamonaviy Texnologiyalar	Mahsulot sifatini yaxshilash, daromadni oshirish
Agroekologik Innovatsiyalar	Tabiiy resurslardan foydalanishning ta'siri, ekologik muammolarni hal qilish
Marketing va Savdo Innovatsiyalari	Mahsulotlarni sotish va eksport qilish usullarini o'zgartirish

2. Meva-Sabzavotchilik sohasidagi Innovatsion Projektlar

Proyekt Nomi	Ta'siri	Xarajatlar (million so'm)
Yagona mahsulotdan ko'p foydalanish	Daromad oshirish, ishlab chiqarishda samaradorlik	5 000
Xavfsiz saqlash va transport innovatsiyalari	Mahsulotni sotishda yuqori sifat va qadriyatli saqlash	3 500
Tuproq unumdorligini saqlash texnologiyalari	Suqutga qarshi himoya va tuproqni saqlash	1 800

Xulosa

Meva-sabzavotchilik sohasidagi innovatsiyalar iqtisodiy rivojlanishga katta ta'sir ko'rsatadi. O'zbekiston meva-sabzavotchilik sohasidagi innovatsiyalarni rivojlantirishga katta e'tibor qaratadi, chunki bu soha mamlakat iqtisodiyotining rivojlanishida katta rol o'ynaydi.

Foydanilgan adabiyotlar ro'yxati:

- 1 "Qishloq xo'jaligi va meva-sabzavot sanoati" - Muhammadjon Ergashev
- 2 "Oziq-ovqat mahsulotlari sanoati" - Toshpulat Rajabov
- 3 "Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti" - Yoqubjon Shomuratov
- 4 "Agroekologiya" - Nurmat Ahmedov, Muxtor Tursunov
- 5 "Meva va sabzavotlar ishlab chiqarish texnologiyasi" - Qodirjon Qorayev
- 6 "Meva va sabzavotlar qutqarish" - Shamsiddin Ergashev